

ECONOMY AND ENVIRONMENT PROGRAM
FOR SOUTHEAST ASIA

**Glossary of English-Vietnamese Terms
in Environmental Economics**

January 1996

EEPSEA SPECIAL PAPER

EEPSEA is supported by a consortium of donors and administered by IDRC.
Mailing address: Tanglin PO Box 101, Singapore 912404.
Visiting address: 7th Storey RELC Building, 30 Orange Grove Road.
Tel: 65 235 1344 Fax: 65 235 1849 Internet: dglover@idrc.org.sg
Deputy Director: hif@mudspring.uplb.edu.ph Website: <http://www.idrc.org.sg/cepsea>

ENGLISH - VIETNAMESE ENVIRONMENTAL ECONOMICS GLOSSARY

Abatement	Chống / Kiểm soát
Pollution abatement	Kiểm soát ô nhiễm
Abatement cost	Chi phí kiểm soát
Abatement level	Mức kiểm soát
Accounting rate of interest	Lãi suất
Aggregate demand	Nhu cầu tính gộp
Agricultural extension	Khuyến nông
Agricultural input tax	Thuế vật tư nông nghiệp
Agricultural subsidies	Trợ cấp nông nghiệp
Agricultural system	Hệ nông nghiệp
Air-pollution health damage	Hủy hoại sức khỏe do ô nhiễm không khí
Assurance argument	Luận chứng, Tính bảo đảm
Balance of payments	Cân đối thanh toán
Behavior	Sự ứng xử, hành vi
Biodiversity	Tính đa dạng sinh học
Biomass	Sinh khối
Biomass loss	Mất mát sinh khối
Birth rates	Tỷ lệ sinh sản
Mortality rates	Tỷ lệ tử vong
Capital substitution	Thay thế vốn
Factor substitution	Thay thế yếu tố
Capital-labor substitution	Thay thế vốn-lao động

Carbon cycle	Chu trình carbon
Carbon dioxide emission	Sự phát tán carbonic (CO₂)
Carbon dioxide reduction	Giảm thiểu carbonic (CO₂)
Central planning system	Hệ thống kế hoạch trung tâm
Committed warming	Cảnh báo có cam kết
Comparative advantage theory	Lý thuyết ưu thế tương đối
Compensation	Sự đền bù
Consumption externalities	Các yếu tố ngoại vi của tiêu thụ
Production externalities	Các yếu tố ngoại vi của sản xuất
Contingent valuation method	Phương pháp định giá trị ngẫu nhiên
Controlled agricultural price	Giá nông nghiệp có kiểm soát
Cost of damage	Chi phí hủy hoại
Cost-benefit analysis	Phân tích chi phí lợi ích
Currency overvaluation	Định giá sai về đồng tiền
Debt for nature swaps	Gán nợ bằng cải thiện thiên nhiên
Defensive expenditure	Chi phí bảo vệ
Deforestation cost	Chi phí do phá rừng
Deforestation	Sự phá rừng
Demand function for labor	Hàm cầu lao động
Deposit-refund system	Hệ thống tiền đặt cọc-hoàn trả
Discount rate	Tỷ suất chiết khấu
Social discount rate	Tỷ suất chiết khấu xã hội

Giải thích : Chẳng hạn giá trị của 1\$ năm nay so với 1\$ bạn có trong năm tới khác nhau. Vì lạm phát, lấy ví dụ là 10%, 1\$ năm nay bằng 1,10\$ năm sau. Vậy bạn sẽ phải giảm (chiết) giá trong tương lai : 1 năm sau chỉ ngang 1/1,10\$ cho năm nay. Nói rộng ra, cá nhân ai cũng muốn có của để tiêu dùng ngay nên đều chiết giá theo thời gian. Quan điểm này được tóm gọn qua ý niệm :

Rate of Individual Time Preference : Mức ưu tiên chọn thời gian của cá nhân về lãi suất

Khi cá nhân được thay bằng ý niệm toàn xã hội thì ta có :

Rate of Social Time Preference : Chiết suất theo thời gian của xã hội và đồng nghĩa với Social Discount Rate

Discrimination	Sự kỳ thị, phân biệt
Dose-response model	Mô hình liều lượng ứng phó(phản ứng)
Effluent pollution	Ô nhiễm dòng thải
Employment	Công việc
Energy conservation	Bảo tồn năng lượng
Energy consumption	Tiêu thụ năng lượng
Environmental degradation	Suy thoái môi trường
Environmental accounting	Hạch toán môi trường
Environmental cost	Chi phí môi trường
Environmental impact	Tác động về môi trường
Environmental indicator	Chỉ số môi trường
Environmental intensity	Cường độ môi trường
Environmental perspective	Viễn cảnh môi trường
Environmental policy	Chính sách môi trường
Environmental protection cost	Chi phí bảo vệ môi trường

Environmental evaluation	Đánh giá môi trường
Environmental damage omission	Bỏ sót hủy hoại về môi trường
Equilibrium level	Mức cân bằng
Evapotranspiration	Sự bốc thoát hơi nước
Exchange rate	Hối suất
Exhaustible resource	Tài nguyên có thể cạn kiệt
Existence value	Giá trị hiện tồn
Existing species	Chủng loài hiện có
Expenditure	Chi tiêu
Export tax	Thuế xuất khẩu
Externality	Ngoại tác
Externality tax	Thuế ngoại tác
Fiscal policy	Chính sách tài chính
Foreign exchange rate	Tỷ giá ngoại hối
Forest conservation	Bảo tồn rừng
Forest management	Quản lý rừng
Gasoline tax	Thuế xăng dầu
General equilibrium analysis	Phân tích cân bằng tổng quát (hoặc toàn bộ)
Partial equilibrium	Cân bằng từng phần
Global mean temperature	Nhiệt độ trung bình toàn cầu
Global warming	Sự trở nóng của địa cầu

Government intervention	Sự can thiệp của chính phủ
Green revolution	Cách mạng xanh
Greenhouse effect	Hiệu ứng nhà kính
Gross national product (GNP) Growth	Tổng sản phẩm quốc gia Sự tăng trưởng
Health damage from pollution	Sự thiệt hại sức khỏe do ô nhiễm
Health risk	Nguy cơ về sức khỏe
Hedonic property pricing	Định giá dựa trên tài sản thụ hưởng
Indirect use value	Giá trị sử dụng gián tiếp
Industrial pollution	Ô nhiễm công nghiệp
Infrastructure rebuild	Tái kiến cơ sở hạ tầng
Input tax	Thuế vật tư
Interest rate	Lãi suất
International agreements	Các hiệp định quốc tế
International tax	Thuế quốc tế
International trade	Mậu dịch quốc tế
International project	Dự án quốc tế
Investment tax	Thuế đầu tư
Irrigation subsidies	Trợ cấp thủy lợi
Labor input	Đầu vào lao động
Land degradation	Sự suy thoái đất đai
Land scarcity	Sự khan hiếm đất

Land-use option	Phương án sử dụng đất
Limit-to-growth approach	Phương pháp phát triển có mức độ
Macroeconomics	Kinh tế vĩ mô
Managed rate of warning	Mức độ khuyến cáo có kiểm soát
Marginal cost	Chi phí biên
Marginal abatement cost	Chi phí biên chống ô nhiễm
Marginal opportunity cost	Chi phí cơ hội biên
Opportunity cost	Chi phí cơ hội

Giải thích: Đây là chi phí sử dụng một tài nguyên, được định bằng giá trị của tài nguyên đó trong một cách sử dụng khác

Thí dụ 1 : Bạn phải chi phí 100\$ để đi nghe một cô ca sĩ X hát trong 1 giờ. Nhưng bạn có thể sử dụng 1 giờ đó để đi làm và được trả lương giờ là 200\$. chi phí cơ hội của 1 giờ đi nghe hát là $100 \$ + 200 \$$.

Thí dụ 2 : Nhà nước có dự án dùng 100 hecta đất ở 1 địa điểm để làm 1 vườn hoa công cộng. Đầu tư vốn cho dự án là 100,000 \$. Nếu không làm vườn hoa, đất này có thể trồng xoài và sau khi trừ đi mọi chi phí, mức thu nhập là 50,000 \$. Vậy chi phí cơ hội cho dự án xây dựng vườn hoa là $100,000 + 50,000 \$$.

Marginal productivity of capital	Hiệu suất biên của vốn
Marine pollution	Sự ô nhiễm biển
Market failure	Thất bại thị trường
Market-based economy	Kinh tế thị trường
Market-based instrument	Công cụ thị trường
Marketable permit	Giấy phép có thể chuyển nhượng
Materials balance principle	Nguyên lý cân bằng vật chất
Microeconomics	Kinh tế vi mô
Mineral deposit	Mỏ khoáng sản

Minimum cost principle	nguyên lý chi phí tối thiểu
Monetary policy	Chính sách tiền tệ
National accounting system	Hệ thống hạch toán quốc gia
National park / Reserved, Protected area	Vườn quốc gia
National resource conservation fund	Quỹ bảo tồn tài nguyên quốc gia
Natural resource management	Quản lý tài nguyên thiên nhiên
Natural resource	Tài nguyên thiên nhiên
National product	Sản phẩm quốc gia Chú thích: Bằng tổng sản phẩm quốc gia trừ đi tổng số chiết hao thiết bị
Noise nuisance	Sự quấy nhiễu của tiếng ồn
Nonrenewable resource	Nguồn tài nguyên không thể tái sinh
Nonuse value	Giá trị không sử dụng
Nutrient cycle	Chu trình dinh dưỡng
Open-access regimes	Chế độ tự do tài sản
Open-access resource	Tài nguyên tự do sử dụng
Opportunity cost of capital	Chi phí cơ hội của vốn
Opportunity cost value	Giá trị chi phí cơ hội
Optimal development	Phát triển tối ưu
Optimal management theory	Lý thuyết quản lý tối ưu
Optimal resource depletion	Sự khai thác cạn kiệt tài nguyên một cách tối ưu
Ozone layer	Tầng ozone

Ozone depletion (pollution)	Ô nhiễm ozone
Petroleum product	Sản phẩm dầu thô
Policy failure	Sự thất bại của chính sách
Pollution abatement	Chống ô nhiễm
Pollution regulation policy	Chính sách điều tiết ô nhiễm
Pollution tax	Thuế ô nhiễm
Population growth	Sự tăng dân số
Price discrimination	Sự phân biệt giá
Price of output	Giá sản phẩm
Product externality	Ngoại tác của sản xuất
Production function	Hàm sản xuất
Productivity	Hiệu suất, năng suất
Property right	Quyền sở hữu tài sản
Public expenditure	Chi tiêu công cộng
Public goods	Hàng hoá công cộng
Public policy	Chính sách nhà nước
Rate of agriculture growth	Tốc độ tăng trưởng nông nghiệp
Real income	Thu nhập thực
Recycling	Tái chế
Regional temperature variation	Sự biến đổi nhiệt độ vùng
Regulation policy	Chính sách điều tiết

Renewable resource	Nguồn tài nguyên có thể tái sinh
Renewable resource exploitation	Khai thác nguồn tài nguyên có thể tái sinh
Replacement cost approach	Phương pháp chi phí thay thế
Residual pollution	Ô nhiễm do dư lượng
Solar energy	Năng lượng mặt trời
Solid waste management	Quản lý chất thải rắn
Standard of living	Mức sống
Structural changes	Sự thay đổi cơ cấu
Subsidized price	Giá có trợ cấp
Subsidized credit	Tín dụng có trợ cấp
Sulfur cycle	Chu trình lưu huỳnh
Sustainability approach	Phương pháp bền vững
Sustainable conservation	Sự bảo tồn bền vững
Sustainable development	Phát triển bền vững
Sustainable growth	Sự tăng trưởng bền vững
Sustainable income adjustment	Sự điều chỉnh thu nhập bền vững
Sustainable income	Thu nhập bền vững
Taxation policy	Chính sách thuế
Technological change	Thay đổi công nghệ
Total economic value	Tổng giá trị kinh tế
Resource degradation	Sự suy thoái nguồn tài nguyên

Resource pricing	Định giá nguồn tài nguyên
Resource risk assessment	Đánh giá rủi ro về tài nguyên
Restorative expenditure	Phí tổn phục hồi
Risk and uncertainty	Rủi ro và sự không chắc chắn
Risk premium	Bảo hiểm rủi ro
Safe minimum standard approach	Phương pháp tiêu chuẩn an toàn tối thiểu
Shifting cultivation	Du canh
Social constraints	Các hạn chế xã hội
Social cost pricing	Định giá chi phí xã hội
Social discount rate	Tỷ suất chiết khấu xã hội
Social rate of return	Lợi suất xã hội
Social security system	Hệ thống an toàn xã hội
Social time preference rate	Suất chiết khấu xã hội
Social erosion	Xói mòn đất
Soil nutrient degradation	Sự suy thoái dinh dưỡng của đất
Soil productivity	Năng suất đất
Tropical forest	Rừng nhiệt đới
Tropical forest development	Phát triển rừng nhiệt đới
Unidirectional externalities	Ngoại tác một chiều
Urban pollution	Ô nhiễm đô thị
User charge	Lệ phí sử dụng

Water pollution	Ô nhiễm nước
Water supply	Cung cấp nước
Watershed effect	Ảnh hưởng của nguồn nước
Welfare	Phúc lợi
Social welfare	Phúc lợi xã hội
Wildlife habitats	Nơi cư trú của loài hoang dã
Willingness-to-pay method	Phương pháp thiện chí chi trả
World commodity trade	Mậu dịch hàng hoá quốc tế
World wildlife fund	Quỹ thế giới bảo tồn động vật hoang dã
Consumer surplus	Thặng dư của người tiêu dùng
Producer surplus	Thặng dư của người sản xuất
Profit	Lợi nhuận
Production-	Sản xuất-
-possibility	-Khả năng
-Frontier	-Giới hạn
-Feasibility	-Tính khả thi
Pareto optimum	Mức tối ưu Pareto
Utility-	Hữu dụng-
-function	-Hàm
-possibility	-Khả năng
Economic incentive	Khuyến khích kinh tế
Pollution (emission / effluent)	Ô nhiễm (mức phát tán / dòng thải)
Pollution quota	Mức ô nhiễm cho phép
Pollution right	Quyền gây ô nhiễm

Pollution charge	Lệ phí ô nhiễm
Pollution stock	Khối lượng ô nhiễm
Pollution flow	Dòng ô nhiễm
Policy instrument	Công cụ chính sách
Command-and-control	Chỉ huy và kiểm soát
Market-based instrument	Công cụ thị trường
Income effect	Tác động thu nhập
Substitution effect	Tác động thay thế
Elasticity	Độ co giãn